

Vergaderjaar 2020–2021

34 919

Defensienota

Nr. 77

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 april 2021

Hierbij zend ik u, mede namens de Minister van Defensie, het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) «Toekomstvast – goedbeheerd, naar een toekomstbestendige vastgoedportefeuille voor Defensie».¹ Dit onderzoek concludeert dat Defensie voor een enorme opgave staat met het beheer van haar huidige vastgoedportefeuille, waarin sprake is van fors achterstallig onderhoud.

De complexiteit en de urgentie van dit probleem is eerder al gesignaleerd in het Strategisch Vastgoedplan (Kamerstuk 33 763, nr. 151), maar ook in de verantwoordingsrapportage van de Algemene Rekenkamer uit 2019 (Kamerstuk 35 470 X, nr. 2). In 2019 zijn extra investeringen gedaan in het Defensievastgoed (Kamerstuk 33 763, nr. 151 van 4 juli 2019). Ons vastgoed is immers ondersteunend aan de invulling van onze grondwettelijke taken en ons personeel verdient een goede werk- en leefomgeving die minimaal voldoet aan wet- en regelgeving. Deze extra investeringen waren een eerste stap in de uitvoering van het Strategisch Vastgoedplan richting verbetering van de staat van de vastgoedportefeuille door middel van een objectgerichte aanpak. Ook toen is vastgesteld dat het toekomstvast en duurzaam op orde krijgen van de uitgebreide en diverse vastgoedportefeuille een grote, complexe en langjarige opgave is, die zowel financieel als wat betreft sturing veel vergt.

Het IBO laat echter zien dat er meer nodig is om deze problematiek op te lossen en doet aanbevelingen langs drie sporen: ten eerste, zorg voor een structurele invulling van de noodzakelijke randvoorwaarden, structureer bijvoorbeeld de informatiehuishouding en de governance; ten tweede, zorg dat de bestaande disbalans tussen het beschikbare budget en de vastgoedportefeuille wordt hersteld door concentratie, verduurzaming en vernieuwing; ten derde, realiseer een toekomstvast en stabiel stelsel door het vastgoed van Defensie onder te brengen in een eigen stelsel bij het Rijksvastgoedbedrijf.

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Vanwege de urgente situatie is eind 2020 alvast gestart met een interne verkenning naar handelingsopties langs de lijnen van concentratie, verduurzaming en vernieuwing om de financiering van het vastgoed niet langer ten koste te laten gaan van andere prioriteiten binnen de Defensieorganisatie, zoals IT, munitie, personeel en materieel. Dit ook gezien de conclusies die in de slotbeschouwing van het IBO worden vermeld. Zoals tevens vermeld in het IBO rapport, wordt bij deze verkenning de Defensievisie 2035 (Kamerstuk 34 919, nr. 71) zoveel als mogelijk geïntegreerd. Deze interne verkenning vormt één van de elementen die het komende kabinet kan gebruiken bij de inhoudelijke appreciatie van alle aanbevelingen. Het komende kabinet zal inhoudelijk op het rapport en de aanbevelingen uit het IBO reageren.

De Staatssecretaris van Defensie,
B. Visser